

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP PODPRESEDNIKA SODIŠČA

z dne 27. oktobra 2021 *

„Začasna odredba – Člen 279 PDEU – Predlog za izdajo začasne odredbe – Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Učinkovito sodno varstvo – Neodvisnost sodnikov – Disciplinska ureditev za sodnike – Obravnavanje pravnih vprašanj v zvezi z neobstojem neodvisnosti sodnikov – Periodična denarna kazen“

V zadevi C-204/21 R,

zaradi predloga za izdajo začasne odredbe na podlagi člena 279 PDEU, vloženega 7. septembra 2021,

Evropska komisija, ki jo zastopata K. Herrmann in P. J. O. Van Nuffel, agenta,

predlagateljica,

ob intervenciji

Kraljevine Belgije, ki jo zastopajo M. Jacobs, C. Pochet in L. Van den Broeck, agentke,

Kraljevine Danske, ki jo zastopata M. Søndahl Wolff in V. Pasternak Jørgensen, agentki,

Kraljevine Nizozemske, ki jo zastopata M. K. Bulterman in J. Langer, agenta,

Republike Finske, ki jo zastopa H. Leppo, agentka,

Kraljevine Švedske, ki jo zastopajo H. Shev, C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, H. Eklinder, R. Shahsavan Eriksson, O. Simonsson in J. Lundberg, agenti,

intervenientke,

proti

Republiki Poljski, ki jo zastopa B. Majczyna, agent,

nasprotna stranka,

PODPRESEDNIK SODIŠČA

po opredelitvi generalnega pravobranilca A. M. Collinsa

* Jezik postopka: poljščina.

izdaja naslednji

Sklep

- 1 Evropska komisija s predlogom za izdajo začasne odredbe Sodišču predlaga, naj Republiki Poljski naloži plačevanje dnevne denarne kazni v proračun Evropske unije, da bi to državo članico spodbudila k temu, da čim prej uveljavi obveznosti, ki jih ima na podlagi sklepa podpredsednice Sodišča z dne 14. julija 2021, Komisija/Poljska (C-204/21 R, EU:C:2021:593; v nadaljevanju: sklep z dne 14. julija 2021).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti, ki jo je Komisija na podlagi člena 258 PDEU vložila 1. aprila 2021 in s katero predlaga, naj se ugotovi, da:
 - Republika Poljska s tem, da je sprejela in ohranja v veljavi člen 42a(1) in (2) in člen 55(4) ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (zakon o organizaciji splošnih sodišč) z dne 27. julija 2001 (Dz. U. 2001, št. 98, pozicija 1070), kakor je bil spremenjen z ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (zakon o spremembah zakona o organizaciji splošnih sodišč, zakona o vrhovnem sodišču in nekaterih drugih zakonov) z dne 20. decembra 2019 (Dz. U. 2020, pozicija 190; v nadaljevanju: zakon o spremembah) (v nadaljevanju skupaj: spremenjeni zakon o splošnih sodiščih), člen 26(3) in člen 29(2) in (3) ustawa o Sądzie Najwyższym (zakon o vrhovnem sodišču) z dne 8. decembra 2017 (Dz. U. 2018, pozicija 5), kakor je bil spremenjen z zakonom o spremembah (v nadaljevanju: spremenjeni zakon o vrhovnem sodišču), člen 5(1a) in (1b) ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (zakon o organizaciji upravnih sodišč) z dne 25. julija 2002 (Dz. U. 2002, pozicija 1269), kakor je bil spremenjen z zakonom o spremembah (v nadaljevanju: spremenjeni zakon o upravnih sodiščih), ter člen 8 zakona o spremembah, na podlagi katerih je vsem nacionalnim sodiščem prepovedano preveriti, ali so izpolnjene zahteve Unije po neodvisnem in nepristranskem ter z zakonom predhodno ustanovljenem sodišču, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) z vidika sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, ki se nanaša na člen 6(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, ter na podlagi člena 267 PDEU in načela primarnosti prava Unije;
 - Republika Poljska s tem, da je sprejela in ohranja v veljavi člen 26, (2) in od (4) do (6), in člen 82, od (2) do (5), spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču ter člen 10 zakona o spremembah, ki določajo izključno pristojnost Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (senat za izredni nadzor in javne zadeve) Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska) (v nadaljevanju: senat za izredni nadzor in javne zadeve) za obravnavanje očitkov in pravnih vprašanj, ki se nanašajo na neobstoje neodvisnosti sodišča ali sodnika, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 Listine ter na podlagi člena 267 PDEU in načela primarnosti prava Unije;
 - Republika Poljska s tem, da je sprejela in ohranja v veljavi člen 107(1), točki 2 in 3, spremenjenega zakona o splošnih sodiščih ter člen 72(1), točke od 1 do 3, spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču, ki omogočata, da se preverjanje izpolnjevanja zahtev Unije po neodvisnem in nepristranskem ter z zakonom predhodno ustanovljenem sodišču opredeli kot

„disciplinska kršitev“, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 Listine in na podlagi člena 267 PDEU;

- Republika Poljska s tem, da je pristojnost za odločanje v zadevah, ki imajo neposreden vpliv na status in opravljanje funkcij sodnika in pomožnega sodnika, kot so na eni strani predlogi za izdajo dovoljenja za začetek kazenskega postopka proti sodnikom in pomožnim sodnikom ali za odvzem njihove prostosti ter na drugi strani zadeve s področja delovnega prava in prava socialne varnosti v zvezi s sodniki Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) in zadeve, ki se nanašajo na upokožitev teh sodnikov, prenesla na Izba Dyscyplinarna (disciplinski senat) Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) (v nadaljevanju: disciplinski senat), katerega neodvisnost in nepristranskost nista zagotovljeni, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU;
 - je Republika Poljska s tem, da je sprejela in ohranja v veljavi člen 88a spremenjenega zakona o splošnih sodiščih, člen 45(3) spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču in člen 8(2) spremenjenega zakona o upravnih sodiščih, kršila pravico do spoštovanja zasebnega življenja in pravico do varstva osebnih podatkov iz člena 7 in člena 8(1) Listine ter iz člena 6(1)(c) in (e), člena 6(3) in člena 9(1) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1).
- 3 Podpredsednica Sodišča je s sklepom z dne 14. julija 2021 Republiki Poljski odredila, naj do razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21:
- (a) zadrži, na eni strani, uporabo določb člena 27(1), točka 1a, spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču, na podlagi katerih je disciplinski senat pristojen, da na prvi in drugi stopnji odloča o predlogih za izdajo dovoljenja, da se začne kazenski postopek zoper sodnike ali pomožne sodnike, da so priprti, jim je odvzeta prostost ali da so privedeni pred sodišče, in, na drugi strani, učinke odločb, ki jih je disciplinski senat že sprejel na podlagi tega člena in s katerimi je dovoljen začetek kazenskega postopka zoper sodnika ali odvzem prostosti temu sodniku, ter se vzdrži odstopanja zadev, na katere se nanaša navedeni člen, sodišču, ki ne izpolnjuje zahtev po neodvisnosti, ki so bile med drugim opredeljene v sodbi z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982);
 - (b) zadrži uporabo določb člena 27(1), točki 2 in 3, spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču, na podlagi katerih je disciplinski senat pristojen za odločanje o zadevah v zvezi s statusom in opravljanjem funkcije sodnika Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), zlasti o zadevah s področja delovnega prava in prava socialne varnosti in o zadevah v zvezi z upokožitvijo teh sodnikov, ter se vzdrži odstopanja teh zadev sodišču, ki ne izpolnjuje zahtev po neodvisnosti, ki so bile med drugim opredeljene v sodbi z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982);
 - (c) zadrži uporabo določb člena 107(1), točki 2 in 3, spremenjenega zakona o splošnih sodiščih ter člena 72(1), točke od 1 do 3, spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču, ki omogočajo uveljavljanje disciplinske odgovornosti sodnikov, ker so preučili izpolnjevanje zahtev po neodvisnosti in nepristranskosti z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča v smislu določb člena 19(1) PEU v povezavi s členom 47 Listine;

- (d) zadrži uporabo določb člena 42a(1) in (2) ter člena 55(4) spremenjenega zakona o splošnih sodiščih, člena 26(3) ter člena 29(2) in (3) spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču, člena 5(1a) in (1b) spremenjenega zakona o upravnih sodiščih ter člena 8 zakona o spremembah, ker je z njimi nacionalnim sodiščem prepovedano, da preverijo izpolnjevanje zahtev Unije po neodvisnem in nepristranskem ter z zakonom predhodno ustanovljenem sodišču v smislu določb člena 19(1) PEU v povezavi s členom 47 Listine;
- (e) zadrži uporabo določb člena 26, (2) in od (4) do (6), in člena 82, od (2) do (5), spremenjenega zakona o vrhovnem sodišču ter člena 10 zakona o spremembah, ki določajo izključno pristojnost senata za izredni nadzor in javne zadeve za obravnavanje očitkov o neobstoju neodvisnosti sodnika ali sodišča, ter
- (f) Komisijo najpozneje en mesec po vročitvi sklepa z dne 14. julija 2021 obvesti o vseh ukrepih, ki jih bo sprejela za popolno uskladitev s tem sklepom.

Predlogi strank

- 4 Komisija Sodišču predlaga, naj:
 - Republiki Poljski naloži, da v proračun Unije plačuje dnevno denarno kazen v znesku, ki lahko to državo članico spodbudi k temu, da bi čim prej uveljavila začasne odredbe, vsebovane v sklepu z dne 14. julija 2021;
 - odloči, da se dnevna denarna kazen plačuje od razglasitve sklepa, s katerim bo odločeno o tem predlogu za izdajo začasne odredbe, do trenutka, ko bo ta država članica sprejela vse ukrepe, potrebne za uskladitev z vsemi začasnimi odredbami, vsebovanimi v navedenem sklepu, ali do razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21, in
 - Republiki Poljski naloži plačilo stroškov.
- 5 Republika Poljska je v stališču, vložnem 1. oktobra 2021, predlagala, naj to zadevo obravnava veliki senat Sodišča in naj se predlog Komisije zavrne.

Predlog Republike Poljske, naj se zadeva dodeli velikemu senatu Sodišča

Trditve

- 6 Republika Poljska meni, da mora glede na precedenčno naravo sklepa z dne 14. julija 2021 in predlog Komisije ta predlog obravnavati veliki senat Sodišča. V zvezi s tem trdi, da odločitve, s katero se državi članici naloži periodična denarna kazen, ne sme sprejeti sodnik posameznik, zlasti ne v zadevi, v kateri so bili izraženi načelni ugovori glede pristojnosti Unije.
- 7 Navaja tudi, da gre v obravnavani zadevi za prvi predlog Komisije za naložitev periodične denarne kazni v okviru začasne odredbe zaradi neizvršitve predhodnega sklepa in da ta predlog ni natančen. Poleg tega naj sklep podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska (C-121/21 R, EU:C:2021:752), ki naj bi bil edina odločitev Sodišča o naložitvi periodične denarne kazni v takih okoliščinah, ne bi vseboval nobene obrazložitve meril, ki so bila uporabljena za določitev zneska periodične denarne kazni.

Presoja

- 8 V zvezi s tem je treba predvsem opozoriti, da v skladu s členom 161(1) Poslovnika Sodišča v povezavi s členom 1 Sklepa Sodišča 2012/671/EU z dne 23. oktobra 2012 o sodni funkciji podpredsednika Sodišča (UL 2012, L 300, str. 47) podpredsednik Sodišča sam odloča o predlogih za odlog izvršitve ali izdajo drugih začasnih odredb oziroma jih nemudoma odstopi Sodišču.
- 9 Tako ima na podlagi teh določb podpredsednik Sodišča preneseno pristojnost, da odloča o vseh predlogih za izdajo začasnih odredb ali, če meni, da posebne okoliščine zahtevajo dodelitev te zadeve sestavi, tak predlog odstopi Sodišču (sklepa podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska, C-121/21 R, EU:C:2021:752, točka 10, in z dne 6. oktobra 2021, Poljska/Komisija, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, točka 6).
- 10 Iz tega sledi, da lahko le podpredsednik Sodišča v vsakem primeru posebej presodi, ali predlogi za izdajo začasnih odredb, ki so mu predloženi, zahtevajo dodelitev zadeve Sodišču, ki jo nato dodeli sestavi (sklepa podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska, C-121/21 R, EU:C:2021:752, točka 11, in z dne 6. oktobra 2021, Poljska/Komisija, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, točka 7).
- 11 V obravnavani zadevi predlog Komisije za naložitev periodične denarne kazni ne vsebuje nobenega elementa, ki bi bil tak, da bi bila potrebna dodelitev tega predloga sestavi.
- 12 Namreč, na prvem mestu, čeprav se Republika Poljska sklicuje na pomen vprašanj, preučениh v sklepu z dne 14. julija 2021, in okoliščino, da po njenem mnenju ta vprašanja ne spadajo v pristojnost Unije, je treba ugotoviti, da preučitev predloga Komisije ne vključuje presoje navedenih vprašanj, ampak le ugotavljanje, ali je naložitev periodične denarne kazni potrebna za zagotovitev spoštovanja navedenega sklepa (glej v tem smislu sklep z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, točka 104).
- 13 Na drugem mestu, trditev Republike Poljske v zvezi z novostjo predloga za naložitev periodične denarne kazni v okviru začasne odredbe in v zvezi z nenatančnostjo pravil, ki urejajo preučitev takega predloga, je treba vsekakor zavriniti, ker je veliki senat Sodišča s sklepom z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska (C-441/17 R, EU:C:2017:877), že odločil o predlogu Komisije za naložitev periodične denarne kazni in ker je podpredsednica s sklepom z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska (C-121/21 R, EU:C:2021:752), naložila periodično denarno kazen zaradi neizvršitve sklepa podpredsednice Sodišča z dne 21. maja 2021, Češka republika/Poljska (C-121/21 R, EU:C:2021:420).
- 14 Na tretjem mestu, ugotoviti je treba, da je bila trditev, da podpredsednik Sodišča periodične denarne kazni na splošno ne more naložiti, ne da bi zadevo odstopil sestavi, že zavrnjena v sklepu podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska (C-121/21 R, EU:C:2021:752).
- 15 Zato tega predloga Komisije ni treba dodeliti velikemu senatu Sodišča.

Dopustnost predloga Komisije za naložitev periodične denarne kazni

Trditve

- 16 Republika Poljska navaja, da predlog Komisije za naložitev periodične denarne kazni ni dopusten.
- 17 V zvezi s tem trdi, da v tem predlogu ni naveden znesek periodične denarne kazni, katere naložitev predlaga Komisija. Komisija pa naj bi morala natančno opredeliti vsebino začasnih odredb, katerih uporabo predlaga. Poleg tega naj bi ta opustitev posegala v pravico Republike Poljske do obrambe, ker naj bi tej državi članici odvzemale pravico do učinkovite predstavitve stališč glede zneska te periodične denarne kazni.

Presoja

- 18 Opozoriti je treba, da v sistemu pravnih sredstev, vzpostavljenih s Pogodbo, stranka lahko ne le v skladu s členom 278 PDEU zahteva odložitev izvršitve izpodbijanega akta v postopku v glavni stvari, ampak se lahko sklicuje tudi na člen 279 PDEU za to, da zaprosi za odobritev začasne odredbe. Na podlagi zadnjenavedene določbe lahko sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, drugi stranki začasno naloži primerne odredbe (sklep z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, točka 96).
- 19 Člen 279 PDEU tako Sodišču daje pristojnost za sprejetje vseh začasnih odredb, ki se mu zdijo potrebne za zagotovitev polne učinkovitosti dokončne odločbe (sklep z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, točka 97).
- 20 Sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, bi zlasti moral imeti možnost, da zagotovi učinkovitost odredbe, naslovljene na stranko na podlagi člena 279 PDEU, s tem, da sprejme ukrepe, namenjene temu, da bo ta stranka spoštovala začasno odredbo. Tak ukrep je lahko zlasti to, da se določi naložitev periodične denarne kazni, če zadevna stranka ne bi spoštovala te odredbe (sklep z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska, C-441/17 R, EU:C:2017:877, točka 100).
- 21 V tem okviru je treba poudariti, da ne člen 279 PDEU ne člen 160 Poslovnika ne določata obveznosti Komisije, da Sodišču predlaga natančen znesek, kadar predlaga naložitev periodične denarne kazni v okviru začasne odredbe.
- 22 Poleg tega predlogi, ki jih Komisija morda poda glede zneska periodične denarne kazni, ki jo je treba naložiti, za sodnika, pristojnega za izdajo začasne odredbe, nikakor ne morejo biti zavezujoči, saj ta prosto določi denarno kazen v znesku in obliki, za katera meni, da sta ustrezna, pri čemer mora biti določena denarna kazen na eni strani prilagojena okoliščinam ter na drugi sorazmerna z zmožnostjo plačila te države članice (glej v tem smislu sklep podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska (C-121/21 R, EU:C:2021:752, točka 50).
- 23 Sodišče je poleg tega v zadevi, v kateri je bil izdan sklep z dne 20. novembra 2017, Komisija/Poljska (C-441/17 R, EU:C:2017:877), določilo znesek periodične denarne kazni, naložene državi članici, čeprav predlog Komisije za naložitev te denarne kazni ni vseboval natančne navedbe njenega zneska.

- 24 Naložitev periodične denarne kazni na podlagi predloga, v katerem ne bi bil natančno naveden njen znesek, tudi ne more posegati v pravico zadevne države članice do obrambe, ker ta ohrani možnost, da v stališčih navede, po potrebi podredno, znesek periodične denarne kazni, ki se ji zdi primeren glede na okoliščine zadeve in njeno zmožnost plačila.
- 25 Ob upoštevanju vseh teh elementov je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podala Republika Poljska, zavrniti.

Utemeljenost predloga Komisije za naložitev periodične denarne kazni

Trditve

- 26 Komisija meni, da morajo za uskladitev s sklepom z dne 14. julija 2021 vsi organi Republike Poljske, vključno s sodišči, prenehati uporabljati določbe nacionalnega prava, na katere se nanaša navedeni sklep, do dneva razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21.
- 27 Vendar naj iz informacij, ki jih je zagotovila Republika Poljska v dopisu z dne 16. avgusta 2021, ne bi bilo razvidno, da je sprejela vse ukrepe, potrebne za izvršitev začasnih odredb iz navedenega sklepa.
- 28 Tako naj, prvič, ne bi bil sprejet noben ukrep za to, da bi se disciplinskemu senatu jasno preprečilo izvajanje pristojnosti, ki so mu bile podeljene v zadevah iz točke 1(a) in (b) izreka sklepa z dne 14. julija 2021.
- 29 Natančneje, ukrepi, ki jih je sprejela prva predsednica Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), naj bi predsedniku disciplinskega senata dajali pravico, da sprejme nujne postopkovne ukrepe v zadevah, v katerih mora biti pristojnost disciplinskega senata prekinjena. Ta senat naj bi poleg tega še naprej odločal v zadevah, ki so mu bile dodeljene pred 5. avgustom 2021, pri čemer naj bi morali njegov predsednik ali njegovi člani po prostem preudarku odločiti, ali naj se postopek, ki se je začel v takih zadevah, nadaljuje ali ne. Prav tako naj bi disciplinski senat v več omenjenih zadevah sklenil opraviti obravnavo ali odločiti po vsebini.
- 30 Poleg tega naj bi se ti ukrepi uporabljali le do najpozneje 15. novembra 2021, in ne do razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21.
- 31 Drugič, ukrepi, ki jih je sprejela predsednica senata za izredni nadzor in javne zadeve, naj bi bili tudi nezadostni, ker naj bi na eni strani ta senat še naprej lahko odločal v še nerešenih zadevah in naj na drugi strani njegova izključna pristojnost za odločanje v zadevah iz točke 1(e) izreka sklepa z dne 14. julija 2021 ne bi bila prekinjena, kar naj bi pomenilo, da se morajo splošna sodišča še vedno izrekati za nepristojna v takih zadevah.
- 32 Tretjič, Republika Poljska naj ne bi poročala o nobenem ukrepu za izpolnitev obveznosti zadržanja učinkov odločb, ki jih je disciplinski senat že sprejel, kot naj bi bilo zahtevano v točki 1(a) izreka navedenega sklepa, ali za uskladitev z začasnimi odredbami iz točke 1(c) in (d) izreka navedenega sklepa.

- 33 V teh okoliščinah Komisija meni, da je treba, da bi se zagotovili polna učinkovitost sklepa z dne 14. julija 2021, učinkovita uporaba prava Unije ter spoštovanje načel pravne države in celovitosti pravnega reda Unije, Republiki Poljski naložiti plačevanje dnevne denarne kazni v znesku, ki lahko to državo članico spodbudi k temu, da bi čim prej zagotovila polni učinek začasnih odredb, vsebovanih v navedenem sklepu.
- 34 Republika Poljska trdi, da so bili vsi ukrepi, potrebni za izvršitev sklepa z dne 14. julija 2021, sprejeti.
- 35 Ta država članica meni, da ji na podlagi navedenega sklepa ni treba zadržati zavezujoče narave uporabe omenjenih določb, ampak mora zadržati le njihovo uporabo, kar ne zahteva sprejetja splošnih določb. Zato naj bi obveznosti, ki izhajajo iz navedenega sklepa, bremenile le organe, ki morajo uporabljati te določbe, to so sodišča in disciplinski tožilci.
- 36 Tako naj organi zakonodajne oblasti ne bi bili naslovniki navedenih obveznosti, ker naj bi imeli le pristojnost za sprejemanje ali razveljavljanje splošnih določb, kar naj v obravnavanem primeru ne bi bilo potrebno. Navedeni organi naj prav tako ne bi imeli pristojnosti za spreminjanje vsebine ali zavezujoče narave sodnih odločb, sicer bi se kršilo načelo delitve oblasti. Tudi izvršilna oblast naj v poljskem pravnem redu ne bi imela pristojnosti, da uveljavi odredbo o zadržanju uporabe zakonodajnih določb.
- 37 V skladu s temi načeli in procesno avtonomijo držav članic naj bi prva predsednica Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) sprejela smernice, v okviru katerih naj bi bilo primerno sestavam sodišč prepustiti sprejemanje odločitev o prekinitvi postopkov v še nerešenih zadevah, v katerih odločajo, ali o preložitvi obravnavanja teh zadev.
- 38 Razlogi, ki jih je predstavila Komisija, da bi dokazala, da Republika Poljska ni izvršila sklepa z dne 14. julija 2021, naj bi se v resnici nanašali le na manjši del navedenega sklepa. S primeri, ki jih je zagotovila Komisija, naj ne bi bilo mogoče omajati dejstva, da večina poljskih sodišč odloča v skladu z navedenim sklepom. V redkih zadevah, v katerih bi se poljska sodišča hotela oddaljiti od navedenega sklepa, naj javni organi ne bi imeli sredstev za vplivanje na njihovo odločitev. Prerekanje takih odločitev naj bi bilo mogoče zagotoviti naknadno, z uporabo rednih in izrednih pravnih sredstev. Vzpostavljeni pravni okvir naj bi torej zadostoval in ob upoštevanju načela neodvisnosti sodnikov naj državi članici ne bi bilo mogoče naložiti plačevanja periodične denarne kazni zaradi posameznih odločitev, ki so jih izrekla njena nacionalna sodišča.
- 39 Poleg tega naj bi bili ukrepi, ki jih je Republika Poljska sprejela v obravnavani zadevi, podobni tistim, ki jih je ta država članica sprejela na podlagi sklepa z dne 8. aprila 2020, Komisija/Poljska (C-791/19 R, EU:C:2020:277). V zadevi, v kateri je bil izdan navedeni sklep, pa naj Komisija ne bi predlagala naložitve periodične denarne kazni.
- 40 Če bi Sodišče presodilo, da Republika Poljska ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za izvršitev sklepa z dne 14. julija 2021, naj bi bilo treba upoštevati več olajševalnih okoliščin, ki naj bi nasprotovale naložitvi periodične denarne kazni.
- 41 Prvič, Republika Poljska naj bi sprejela vse ukrepe, ki so mogoči z vidika poljskega prava. Drugič, poljska sodišča naj bi načeloma spoštovala sklep z dne 14. julija 2021, morebitne nasprotne odločitve pa naj bi bilo mogoče razveljaviti ali prezreti. Tretjič, ukrepi, potrebni za izvršitev navedenega sklepa, naj bi bili določeni v skladu s prakso Komisije v zadevi, v kateri je bil izdan

sklep z dne 8. aprila 2020, Komisija/Poljska (C-791/19 R, EU:C:2020:277). Četrtrič, Republika Poljska naj bi načrtovala razne reforme, zaradi katerih bo spor, na katerega se nanaša zadeva C-204/21, postal brezpredmeten.

Presoja

Naložitev periodične denarne kazni

- 42 Podpredsednica Sodišča je s sklepom z dne 14. julija 2021 določila sklop začasnih odredb, ki so navedene v točki 3 tega sklepa, in Republika Poljska je morala nemudoma zagotoviti uskladitev z njim.
- 43 Ugotoviti pa je treba, na prvem mestu, da iz spisa ni razvidno, da bi bili ukrepi, ki jih je sprejela Republika Poljska, zadostni za zagotovitev izvršitve teh začasnih odredb.
- 44 Najprej, čeprav se Republika Poljska sklicuje na organizacijske ukrepe, ki jih je sprejela prva predsednica Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), s trditvami, ki so bile predstavljene v zvezi s tem, ni mogoče dokazati, da ti ukrepi zagotavljajo celovito uveljavitev obveznosti, določenih v točki 1(a) in (b) izreka sklepa z dne 14. julija 2021.
- 45 Tako Republika Poljska ne izpodbija učinkovito trditve Komisije, da predsednik disciplinskega senata ohranja pristojnost za sprejemanje nujnih ukrepov v zadevah, za katere je ta senat pristojen na podlagi nacionalnih določb, ki so predmet izreka sklepa z dne 14. julija 2021.
- 46 Prav tako je iz podobnih stališč strank razvidno, da odločitev o tem, ali naj se obravnavanje še nerešenih zadev v disciplinskem senatu nadaljuje ali ne, glede na primer sprejmejo predsednik ali člani tega senata, ne da bi jih ukrepi, ki jih je sprejela prva predsednica Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), zavezovali k prekinitvi tega obravnavanja.
- 47 Poleg tega Republika Poljska nikakor ni trdila, da so bili učinki odločb, ki jih je disciplinski senat že sprejel in na katere se nanaša točka 1(a) izreka sklepa z dne 14. julija 2021, zadržani, saj je ta država članica omenila le eno zadevo, v kateri je bilo odrejeno tako zadržanje.
- 48 Ugotoviti je torej treba, da se nacionalne določbe, ki določajo pristojnost disciplinskega senata v zadevah iz točke 1(a) in (b) izreka navedenega sklepa, v poljskem pravnem redu še naprej uporabljajo.
- 49 Čeprav Republika Poljska trdi, da so sprejeti ukrepi kljub temu zadostni, ker ni treba sprejeti splošnih ukrepov, ki bi učinkovali tako, da bi zadržali zavezujočo naravo zadevnih nacionalnih določb, je dovolj ugotoviti, da dejstvo, da so, kot priznava ta država članica, sestave disciplinskega senata kršile nekatere od obveznosti, ki izhajajo iz sklepa z dne 14. julija 2021, kaže, da pot, ki jo je navedena država članica izbrala za zagotovitev izvršitve navedenega sklepa, ne ponuja učinkovitih zagotovil v zvezi s tem.
- 50 Dalje, Republika Poljska ni izpodbijala trditve Komisije, da ni bil sprejet noben nacionalni ukrep za uveljavitev obveznosti, ki izhajajo iz točke 1(c) in (d) izreka navedenega sklepa. Ta država članica poleg tega Sodišču ni predložila nobenih informacij glede tega, kako so se poljska sodišča in organi uskladili s temi obveznostmi.

- 51 Nazadnje, glede obveznosti, določenih v točki 1(e) izreka sklepa z dne 14. julija 2021, Republika Poljska ni učinkovito izpodbijala trditve Komisije, v skladu s katerimi lahko na eni strani senat za izredni nadzor in javne zadeve še naprej obravnava še nerešene zadeve, v katerih odloča, in morajo na drugi strani splošna sodišča temu senatu še vedno odstopati zadeve, ki spadajo v njegovo pristojnost.
- 52 Na drugem mestu, čeprav Republika Poljska trdi, da ni bilo mogoče sprejeti alternativnih ukrepov za izvršitev sklepa z dne 14. julija 2021 glede na omejitve, ki veljajo za izvajanje pooblastil nacionalnih zakonodajnih in izvršilnih organov, ter izključno pristojnost poljskih sodišč za odločanje v še nerešenih ali že zaključenih zadevah, te trditve ni mogoče sprejeti.
- 53 Res je, da so v navedenem sklepu v skladu s členom 279 PDEU določene le začasne odredbe, zato se z njim Republiki Poljski ne nalaga razveljavitev določb, ki so predmet njegovega izreka. Poleg tega pravo Unije nikakor ne izključuje možnosti, da izvršitev takega sklepa deloma temelji na ukrepih, ki jih sprejmejo sodišča.
- 54 Vendar je treba opozoriti, prvič, da se država članica ne more sklicevati na določbe, prakso ali stanje notranjega pravnega reda, da bi upravičila neizpolnjevanje obveznosti, ki jih nalaga pravo Unije (sodba z dne 12. novembra 2019, Komisija/Irska (Polje vetrnih elektrarn Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, točka 89), in drugič, da obveznost držav članic, da spoštujejo pravo Unije, velja za vse njihove organe, tudi za sodne organe v okviru njihovih pristojnosti (sodba z dne 4. oktobra 2018, Komisija/Francija (Davčni odtegljaj), C-416/17, EU:C:2018:811, točka 106).
- 55 Torej tudi ob predpostavki, da pravila, ki veljajo v poljskem pravnem redu, zakonodajnim ali izvršilnim organom ne omogočajo sprejetja splošnih ukrepov, s katerimi bi bilo odrejeno zadržanje uporabe nacionalnih določb, ki so predmet izreka sklepa z dne 14. julija 2021, ta okoliščina ne vpliva na vprašanje, ali je Republika Poljska dejansko izpolnila obveznosti iz tega sklepa ali pa je treba naložiti periodično denarno kazen, da se zagotovi učinkovitost začasnih odredb, vsebovanih v navedenem sklepu.
- 56 Na tretjem mestu, okoliščina, da naj bi Republika Poljska v obravnavani zadevi sprejela ukrepe, podobne tistim, ki jih je sprejela za uskladitev s sklepom z dne 8. aprila 2020, Komisija/Poljska (C-791/19 R, EU:C:2020:277), in da se Komisiji v zadnjenavedeni zadevi po sprejetju navedenih ukrepov ni zdelo primerno predlagati, naj se naloži periodična denarna kazen, nikakor ne more dokazovati, da je ta država članica dejansko izpolnila obveznosti iz sklepa z dne 14. julija 2021.
- 57 V teh okoliščinah je treba očitno okrepiti učinkovitost začasnih odredb, vsebovanih v navedenem sklepu, in sicer z naložitvijo periodične denarne kazni Republiki Poljski, da bi bila s tem ta država članica odvrnjena od odlašanja z uskladitvijo njenega ravnanja z navedenim sklepom (glej po analogiji sklep podpredsednice Sodišča z dne 20. septembra 2021, Češka republika/Poljska, C-121/21 R, EU:C:2021:752, točka 49).

Znesek periodične denarne kazni

- 58 Za določitev zneska periodične denarne kazni, ki jo je treba naložiti v obravnavani zadevi, je treba spomniti, da se sklep z dne 14. julija 2021 nanaša na začasne odredbe, katerih spoštovanje je nujno, da se prepreči povzročitev resne in nepopravljive škode za pravni red Unije in s tem za pravice, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, ter za vrednote iz člena 2 PEU, na katerih temelji Unija, zlasti za pravno državo.

- 59 Poleg tega je treba ugotoviti, da trditve, ki jih je Republika Poljska predstavila, da bi dokazala obstoj „olajševalnih okoliščin“, ni mogoče sprejeti.
- 60 Tako je, na prvem mestu, iz sodne prakse, navedene v točki 54 tega sklepa, razvidno, da tega, da naj bi poljsko pravo preprečevalo sprejemanje dodatnih ukrepov za uskladitev s sklepom z dne 14. julija 2021, ni mogoče upoštevati pri oceni zneska periodične denarne kazni, ki jo je treba naložiti.
- 61 Na drugem mestu, čeprav Republika Poljska trdi, da kljub nezadostnosti ukrepov, sprejetih po sprejetju navedenega sklepa, poljska sodišča načeloma ravnajo v skladu z njim, je treba ugotoviti, da nikakor ni predložila elementov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati utemeljenost te trditve.
- 62 Na tretjem mestu, okoliščina, da se je Komisiji v neki drugi zadevi zdelo primerno, da se ne izvedejo postopki, potrebni za zagotovitev uporabe sklepa, s katerim so bile določene začasne odredbe, tudi če se ta okoliščina šteje za dokazano, Republiki Poljski ne more omogočiti, da se izogne obveznostim, ki izhajajo iz sklepa z dne 14. julija 2021, ali da upraviči zmanjšanje zneska periodične denarne kazni, ki je potreben za odvrnitev te države članice od nadaljevanja njenega ravnanja.
- 63 Na četrtem mestu, namera, ki jo je izrazila Republika Poljska, da v roku enega leta sprejme vrsto ukrepov, namenjenih spremembi poljskega pravosodnega sistema, ob neobstoju takojšnjega ukrepanja te države članice ne more preprečiti nastanka škode, omenjene v točki 58 tega sklepa.
- 64 Zato je treba Republiki Poljski ob upoštevanju okoliščin te zadeve in zmožnosti plačila te države članice naložiti, naj Komisiji plačuje periodično denarno kazen v znesku 1.000.000 EUR dnevno od datuma vročitve tega sklepa Republiki Poljski do dneva, ko bo ta država članica izpolnila obveznosti, ki izhajajo iz sklepa z dne 14. julija 2021, oziroma, če tega ne bi storila, do dneva razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21.

Iz teh razlogov je podpredsednik Sodišča sklenil:

- 1. Republiki Poljski se naloži, naj Evropski komisiji plačuje periodično denarno kazen v znesku 1.000.000 EUR dnevno od datuma vročitve tega sklepa Republiki Poljski do dneva, ko bo ta država članica izpolnila obveznosti, ki izhajajo iz sklepa podpredsednice Sodišča z dne 14. julija 2021, Komisija/Poljska (C-204/21 R, EU:C:2021:593), oziroma, če tega ne bi storila, do dneva razglasitve sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-204/21.**

2. Odločitev o stroških se pridrži.

Podpisi